16. 11. 2001

ID: 15386

Doručování

Jestliže v řízení, ve kterém je účastník zastoupen zástupcem s procesní plnou mocí, je doručeno účastníku, a nikoli jeho zástupci, nezakládají se tím účinky, které se jinak s řádným doručením spojují.

Jestliže v řízení, ve kterém je účastník zastoupen zástupcem s procesní plnou mocí, je doručeno účastníku, a nikoli jeho zástupci, nezakládají se tím účinky, které se jinak s řádným doručením spojují.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 27.9.2001, sp.zn. 20 Cdo 2682/99)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně J. P. proti žalované společnosti G. ČR, k.s., o určení neplatnosti dohody o rozvázání pracovního poměru, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 9 pod sp. zn. 5 C 409/98, o dovolání žalované proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 22.7.1999, č.j. 14 Co 314/99 - 45, tak, že usnesení Městského soudu v Praze ze dne 22.7.1999, č.j. 14 Co 314/99 - 45, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Odvolací soud o odvolání žalované proti rozsudku, jímž soud prvního stupně určil, že dohoda o rozvázání pracovního poměru žalobkyně je neplatná, rozhodl tak, že odvolací řízení zastavil. Rozhodnutí odůvodnil tím, že odvolání je neprojednatelné, jestliže žalovaná neuvedla, v čem spatřuje nesprávnost napadeného rozsudku (§ 205 odst. 1 o.s.ř.). Odvolací soud, jak uvedl, sám žalovanou vyzval k doplnění odvolání („pod pohrůžkou zastavení odvolacího řízení"), ta však zůstala nečinná (§ 211 a § 43 odst. 2 o.s.ř.).

Ve včasném dovolání žalovaná (zastoupena advokátem) namítla, že při vydání usnesení a v řízení, které mu předcházelo, odvolací soud postupoval nesprávně a odňal jí možnost jednat před soudem. Odvolací soud nejenže přehlédl, že byla v řízení zastoupena, a výzvu k doplnění odvolání vadně adresoval přímo jí a nikoli jejímu zástupci, ale především zcela pominul podání z 2.7.1999, jímž odvolání řádně doplněno bylo, a to „více jak 20 kalendářních dnů" předtím, než odvolací soud rozhodl. Dovolatelka proto navrhla, aby dovolací soud napadené usnesení zrušil, a věc vrátil k dalšímu řízení.

Podle části dvanácté, hlavy první, bodu 17. zákona č. 30/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou

podle dosavadních právních předpisů (to jest podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 1.1.2001 - dále jen „o.s.ř.").

Dovolání je ve smyslu § 236 odst. 1 o.s.ř. přípustné, neboť směřuje proti usnesení odvolacího soudu, kterým bylo odvolací řízení zastaveno (§ 238a odst. 1 písm. f/ o.s.ř.), a je i důvodné.

Žalobkyně v odvolání identifikovala napadené rozhodnutí spisovou značkou (pouze nesprávně označenou jako číslo jednací) a uvedením dne jeho vydání, označením účastníků, jakož i jeho obsahem, a výslovně uvedla, že odvolání směřuje do všech „výrokových částí" rozsudku.

Nejvyšší soud ve svých rozhodnutích konstantně uvádí (srov. zejména usnesení ze dne 20.10.1998, sp. zn. 21 Cdo 60/98, uveřejněné pod č. 36/1999 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek - dále jen R 36/1999), že je-li z odvolání zřejmé, které rozhodnutí a v jakém rozsahu napadá, nebrání neuvedení údajů o tom, v čem je spatřována nesprávnost rozhodnutí nebo postupu soudu prvního stupně (příp. i čeho se odvolatel domáhá), dalšímu pokračování odvolacího řízení; odvolací soud totiž projedná věc v mezích, ve kterých se odvolatel domáhá přezkumu, aniž je vázán důvody odvolání a odvolacími návrhy účastníků (§ 212 odst. l, 3 a 4 o.s.ř.). Maří-li odvolatel řádný průběh odvolacího řízení tím, že odvolání nedoplní o argumenty, jimiž zpochybňuje správnost napadeného rozhodnutí, a tyto uplatní až u odvolacího jednání, lze takovýto postup, má-li za následek zvýšení nákladů ostatních účastníků, postihnout toliko rozhodnutím ve smyslu § 147 odst.1 o.s.ř.

Závěry, které by odtud byly vyvoditelné, však pro hodnocení dovolání v dané věci užít nelze, neboť odpovídající dovolací důvod (ve smyslu § 241 odst. 3 písm. d/ o.s.ř.) dovolatelka neuplatnila, a dovolací soud je důvody dovolání zásadně vázán (§ 242 odst. 3 o.s.ř.).

K vadám vyjmenovaným v § 237, a pokud je dovolání přípustné, i k (jiným) vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí, však dovolací soud přihlédne, i když v dovolání uplatněny nebyly (§ 242 odst. 3, věta druhá, o.s.ř.).

Z referátu na čl. 43 p.v. spisu se podává, že soudní kanceláří odvolacího soudu byl dne 22.6.1999 na adresu žalované vypraven přípis (doručený dne 24.6.1999), jímž se vyzývá - ve lhůtě 8 dnů - k „zdůvodnění odvolání pod sankcí zastavení odvolacího řízení". Poté, co 22.7.1999 odvolací soud rozhodl o zastavení odvolacího řízení, bylo mu (29.7.1999) soudem prvního stupně (průvodním podáním z 21.7.1999) postoupeno odůvodnění odvolání žalované datované dnem 2.7.1999, jež na soud prvního stupně podle razítka podatelny došlo 7.7.1999 (avizovaná obálka s podacím razítkem pošty ve spise založena není).

Ustanovení § 43 odst. l, 2 o.s.ř. upravuje zvláštní postup soudu v případě, že procesní podání účastníka (žaloba, odvolání) je nesprávné nebo neúplné. Soud podle tohoto ustanovení vyzve účastníka, aby nesprávné nebo neúplné podání bylo opraveno nebo doplněno, a poučí jej, jak je třeba opravu nebo doplnění provést. Není-li přes výzvu předsedy senátu podání opraveno nebo doplněno a v řízení nelze pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení zastaví; o těchto následcích musí být účastník poučen. To platí - viz § 211 o.s.ř. - i o odvolání a o odvolacím řízení.

Jestliže soud dospěje k závěru, že odvolání je v uvedeném smyslu vadným podáním, nepostačí, aby účastníka pouze obecně vyzval k odstranění jeho vad. Z toho, že ustanovení § 43 odst.1 o.s.ř. váže tuto výzvu na poučení, jak mají být oprava nebo doplnění podání provedeny, vyplývá, že výzva musí obsahovat konkrétní upozornění na určitou vadu, v čem spočívá a jakým způsobem má být odstraněna. Jen tehdy, neodstraní-li účastník vadu odvolání, k jejímuž odstranění byl takto vyzván, lze uvažovat o splnění podmínek postupu podle § 43 odst. 2 o.s.ř. Naopak zastavení odvolacího řízení nelze spojovat s tou neodstraněnou vadou odvolání (byť objektivně existující), na kterou soud neupozornil (resp. upozornil na vady jiné) nebo ve vztahu ke které nepodal konkrétní poučení o způsobu jejího odstranění (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30.1.1997, sp. zn. 2 Cdon 308/96, uveřejněné pod č. 91/1997 v časopise Soudní judikatura, či již zmíněné R 36/1999).

V daném případě dovoláním napadené usnesení tuto nezbytnou vazbu na výzvu podle § 211, § 43 odst.1 o.s.ř. zjevně postrádá. Tvrzení o neodstraněné vadě odvolání, na základě kterého odvolací soud dospěl k závěru, že v odvolacím řízení nelze pokračovat a je nutné je zastavit, učinil ve vztahu k okolnostem, na které odvolatelku - konkrétně - neupozornil. Konkrétní výzvou ve smyslu uvedeného výkladu totiž nelze mít všeobecný požadavek „zdůvodnění" odvolání, neboť z hlediska jeho náležitostí, stanovených v § 205 odst. 1 o.s.ř., nemá, resp. mít nemusí, jednoznačný obsah. Neurčitost takové výzvy je o to zřejmější, že - jak bylo výše uvedeno - doplnění odvolání, které měl odvolací soud na mysli, není tím, které „pod sankcí zastavení řízení" bylo možné vskutku vyžadovat. Bez ohledu na to, zda vytýkanou „vadou" odvolání skutečně postiženo bylo, zda zůstala neodstraněna či nikoli, resp. nakolik je vadou relevantní, tedy odvolací soud nemohl, na základě výzvy, kterou odvolatelce adresoval, vyvodit důsledek, který jinak ustanovení § 43 odst.2 o.s.ř. předjímá, totiž zastavit odvolací řízení.

Jestliže tak oproti tomu učinil, zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 242 odst. 3, věta druhá, o.s.ř.), k níž dovolací soud přihlíží z úřední povinnosti.

Podle ustanovení § 49 odst. 1 o.s.ř. má-li účastník zástupce s plnou mocí pro celé řízení, doručuje se písemnost pouze tomuto zástupci. Má-li však účastník osobně v řízení něco vykonat, doručuje se písemnost nejen zástupci, ale i jemu. V rozhodnutí ze dne 27.7.2000, sp. zn. 20 Cdo 1865/98, uveřejněném v časopise Soudní judikatura pod č. 37/2001, vyslovil Nejvyšší soud názor, že usnesení, jímž se vrací podání k opravě, se doručuje pouze zástupci účastníka s plnou mocí pro celé řízení; o povinnost účastníka osobně v řízení něco vykonat nejde (§ 49 odst. 1 o.s.ř.).

Z obsahu spisu se podává, že žalovaná byla v řízení zastoupena advokátem, a to na základě plné moci ze dne 13.1.1999. Přípis, obsahující výzvu podle § 43 odst. 1 o.s.ř., byl však doručen toliko žalované.

Jestliže v řízení, ve kterém je účastník zastoupen zástupcem s procesní plnou mocí, je doručeno účastníku, a nikoli jeho zástupci, nezakládají se tím logicky účinky, které se jinak s řádným doručením spojují. Byl-li tedy přípis odvolacího soudu doručen toliko žalované, nastala situace, jako kdyby výzva podle § 43 odst. 1 o.s.ř. vůči žalované nebyla vůbec učiněna. Neúčinným doručením nemohla ani odvolatelce začít běžet (soudcovská) lhůta k odstranění údajných vad odvolání (tím méně skončit), a i z tohoto hlediska pro postup podle § 43 odst. 2 o.s.ř. splněny podmínky nebyly (srov. opět R 36/1999).

Také proto je řízení a rozhodnutí odvolacího soudu zatíženo vadou podle § 242 odst. 3, věty druhé, o.s.ř., a dovolatelce jest dát za pravdu (§ 241 odst. 3 písm. b/ o.s.ř.).

Za těchto okolností již není potřebné se zabývat v dovolání uplatněnou námitkou, že odvolání ve skutečnosti doplněno bylo. Uvedené závěry jsou postačující k tomu, aby dovoláním napadené usnesení nemohlo být posouzeno jako správné, a Nejvyšší soud je proto zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1, 2 o.s.ř.).

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Odpovědnost za vady
- Náhrada nákladů na výživu pozůstalých (jiných) osob
- Mezinárodní příslušnost ve věcech rodičovské zodpovědnosti
- Smlouva o dílo (exkluzivně pro předplatitele)
- Spotřebitelský úvěr (exkluzivně pro předplatitele)
- Starobní důchod (exkluzivně pro předplatitele)
- Veřejná obchodní společnost (exkluzivně pro předplatitele)
- Vypořádání SJM (exkluzivně pro předplatitele)
- Přiměřené protiplnění
- Předkupní právo
- Ochrana osobnosti